Kontrollen inom EU

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Livsmedelslagstiftningen är, med några få undantag, gemensam för EU. EU kontrollerar att medlemsstaternas livsmedelskontroll följer den gemensamma lagstiftningen.

EU-kommissionen

EU-kommissionen är ett verkställande organ inom EU. Kommissionen tar fram förslag till ny EU-lagstiftning, sköter det löpande EU-arbetet och förvaltar EU:s medel. Den ser också till att EU-fördragen och EU:s lagstiftning efterlevs. EU-kommissionen är indelad i olika avdelningar och enheter. Avdelningarna kallas generaldirektorat (DG).

Generaldirektoratet för hälsa och livsmedelssäkerhet (DG SANTE)

DG SANTE övervakar att medlemsstaterna inom EU säkerställer att livsmedelslagstiftningen efterlevs. Målet är att livsmedel som säljs inom EU är säkra, att EU:s inre marknad gynnar konsumenterna och att EU hjälper till att skydda och förbättra sina invånares hälsa. DG SANTE samarbetar med övriga EU-institutioner, nationella regeringar och organ, konsumentorganisationer, intressegrupper för hälsofrågor, företagsgrupper, vetenskapsmän, forskare och andra experter.

DG SANTE har cirka 960 anställda i direktorat i Belgien, Luxemburg och Irland. Ett av direktoraten är direktorat F, Health and Food Audits and Analysis. De har cirka 170 anställda från i stort sett alla av Europeiska unionens 27 medlemsstater och har sitt kontor på Irland. I Sverige kallar vi dem SANTE F (direktorat F under DG SANTE).

SANTE F utför revision i EU:s medlemsstater och i länder som exporterar livsmedel, foder, djur eller växter till EU. I sin revision granskar SANTE F hur ländernas nationella myndigheter går till väga för att kontrollera att företagen släpper ut säkra produkter på EU:s marknad. SANTE F granskar också hur nationella myndigheter håller allvarliga djur- och växtsjukdomar under kontroll och förmår företagen att följa djurskyddsbestämmelserna. Revisionerna grundar sig på EU-lagstiftning.

Health and food audits and analysis

Vem bestämmer vilka länder och vad som ska granskas?

Varje år beslutar SANTE F vilka revisionsområden som ska granskas och i vilka länder revisionerna ska utföras. Innan beslutet fattas rådfrågas berörda parter och medlemsländer. Det årliga kontrollprogrammet omfattar både EU-länder och länder utanför EU.

Vad innebär en SANTE F-revision?

SANTE F träffar centrala, regionala och lokala myndigheter för att säkerställa att kontrollsystem finns på plats. Inspektörerna besöker också olika anläggningar eller aktörer som är inblandade i kontrollen, till exempel jordbruk, fiskefartyg, förädlingsföretag, slakterier, foderfabriker och laboratorier. Besöken ger viktig information om hur kontrollsystemet i landet fungerar i praktiken.

Vad händer om brister upptäcks under revisionen?

I SANTE F:s rapporter påtalas brister i form av rekommendationer till behöriga myndigheter så att de kan vidta korrigerande åtgärder. Om bristerna är tillräckligt allvarliga kan kommissionen vidta kraftigare åtgärder, till exempel rättsliga åtgärder och förbud mot förflyttning av varor eller djur.

SANTE F granskar myndigheterna i ett land och inte företagen

Det är viktigt att komma ihåg att SANTE F inte utför offentliga kontroller på de anläggningar som besöks. Den uppgiften har de nationella kontrollmyndigheterna. Privata företag namnges inte i SANTE F:s rapporter. Ett syfte med SANTE F:s revisioner är att bidra till att handeln på den gemensamma marknaden inom EU och med länder utanför EU kan ske under förhållanden som uppfyller samma krav och att konsumenterna i EU har tillgång till säkra livsmedel.

EU:s kontroll

Arbetsrum EU granskar kontrollen (inloggningsuppgifter till Livstecknet behövs för denna länk)

Landsprofil

För alla EU:s medlemsstater finns en dokumentsamling som kallas landsprofil (Country Profile). Här finns en sammanställning över hur kontrollen i landet är organiserad och relevanta länkar till medlemsstatens kontrollorgans hemsidor. Här finns också länkar till rapporterna från samtliga revisoner som genomförts i landet samt kommissionens bedömningar och åtgärdskrav med anledning av revisionerna.

Informationen i landsprofilen används av SANTE F:s inspektörer när de ska förbereda sig inför en revision av medlemsstaten men kan även användas av företag, kontrollmyndigheter eller länder utanför EU som är intresserade av att importera livsmedel från en viss medlemsstat.

Informationen om organisationen av och planen för medlemsländernas kontrollsystem baseras på information som medlemsländerna själva har lämnat till SANTE F.

Country Profiles

Senast uppdaterad 4 januari 2023 Ansvarig grupp SV_KL